

แนวทางการพัฒนาการเพาะเลี้ยงปลาบู

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอ่างทอง

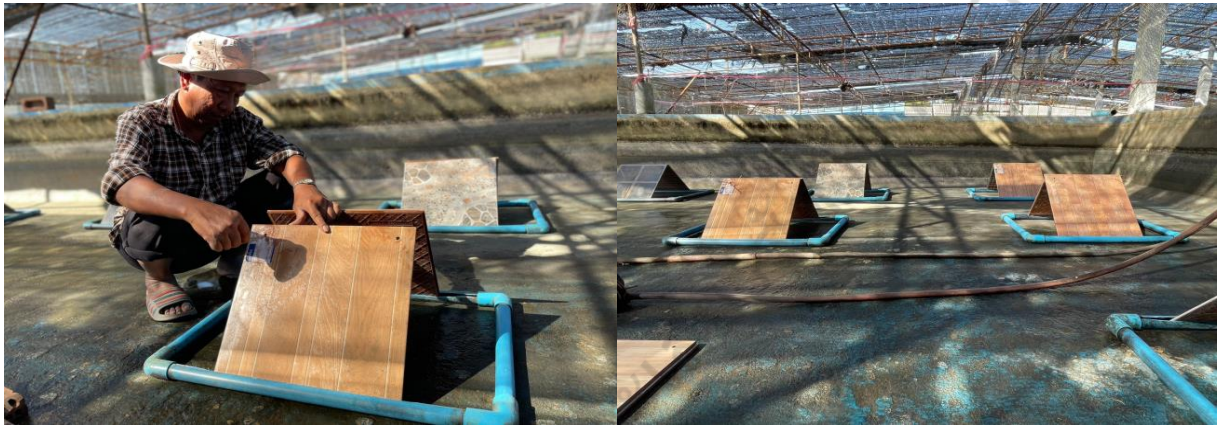
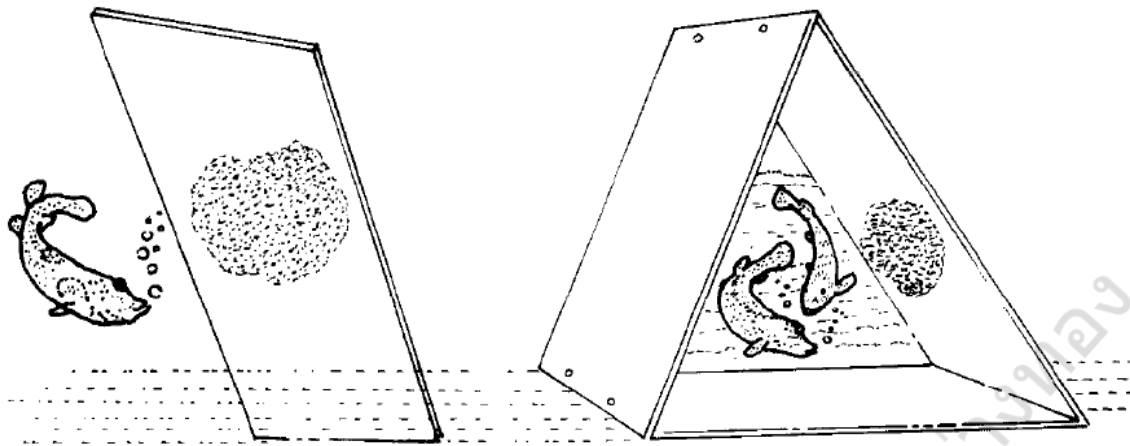
1) การเพาะพันธุ์ปลาบู

พ่อแม่พันธุ์ อายุประมาณ 2 ปี ที่เลี้ยงในกระชัง ด้วยอาหารเม็ดสำเร็จรูป มีความพร้อมสำหรับการนำมาเพาะพันธุ์ มาทำการเพาะพันธุ์ในบ่อซีเมนต์ ขนาดบ่อขนาด $2 \times 2 \times 0.5$ เมตร โดยทำการคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์เพศผู้และเพศเมีย โดยปลาเพศผู้ตั้งเพศเป็นแผ่นเนื้อขนาดเล็กรูปสามเหลี่ยม ตรงปลายเรียวแหลม เมื่อพร้อมผสมพันธุ์ปลายตั้งเพศจะมีสีแดงหรือบางครั้งเห็นเป็นเส้นเลือดเล็กๆ ปลาเพศเมียตั้งเพศเป็นรูปสามเหลี่ยมขนาดใหญ่และป้าน เมื่อพร้อมผสมพันธุ์ที่ปลายอวัยวะเพศจะมีสีชมพูแดงชัดเจน (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 การแยกเพศพ่อแม่พันธุ์ปลาบูที่นำมาใช้ในการเพาะพันธุ์

การเพาะพันธุ์ปลาบูในบ่อในบ่อซีเมนต์ขนาด $2 \times 2 \times 0.5$ เมตร โดยให้พ่อแม่พันธุ์วางไข่โดยวิธีการเลียนแบบธรรมชาติ โดยจัดทำโดยการสร้างรังเทียมเลียนแบบธรรมชาติ โดยใช้กระเบื้องปูพื้น ขนาด 40×40 เซนติเมตร วางเป็นรูปสามเหลี่ยมโดยหันด้านขรุขระเข้าด้านใน และวางเป็นจุด จำนวน 4 จุด ภายในบ่อ (ภาพที่ 2) และปล่อยพ่อแม่พันธุ์ลงเพื่อให้จับคู่และวางไข่ โดยพ่อแม่พันธุ์จะจับคู่และวางไข่ติดกับด้านในของแผ่นกระเบื้อง ส่วนใหญ่จะเป็นรูปวงกลม โดยจะทำการตรวจสอบการวางไข่วันเว้นวัน เมื่อพบการวางไข่จึงทำการย้ายรังที่ปลาวางไข่ติดแล้วไปทำการฟักในบ่อซีเมนต์ ขนาด $2 \times 2 \times 0.5$ เมตร หลังจากนั้นประมาณ 32 ชั่วโมง ปลาจะฟักออกจากไข่ (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 2 การจัดเตรียมรังเทียมสำหรับให้ปลาวางไข่

ที่มา : ดัดแปลงจาก TAVARUTMANEEGUL and KWEILIN, 1988

ภาพที่ 3 บ่อสำหรับฟักไข่และอนุบาล ไข่ปลาบู่ และลูกปลาบู่แรกฟัก

2) การอนุบาลลูกปลาบู่วัยอ่อนจนถึงขนาด 2 - 3 เซนติเมตร

2.1) การเตรียมน้ำสำหรับการอนุบาลปลาบู่

บ่อเตรียมน้ำ เป็นบ่อซีเมนต์ขนาด $5.0 \times 10 \times 1.0$ เมตร เติมระดับน้ำที่ความสูง 80 เซนติเมตร (40 ลูกบาศก์เมตร) น้ำที่นำมาใช้เป็นน้ำดิบที่สูบขึ้นมาจากบ่อพักน้ำของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอ่างทอง น้ำที่สูบขึ้นมาผ่านการฆ่าเชื้อด้วย คลอรีนผง 60% ความเข้มข้น 30 ppm และใช้ปั๊มลม (Roots Blower) ให้อากาศตลอดเวลา อย่างน้อยนาน 5-7 วัน จนคลอรีนมีการสลายตัวหมดก่อนด้วยการตรวจสอบคลอรีนตกค้างด้วยชุดทดสอบคลอรีน ก่อนการนำน้ำไปใช้ทำให้น้ำขุ่นด้วยตะกอนดินโคลนที่ผ่านการฆ่าเชื้อและกรองผ่านผ้ากรองขนาดเล็ก (48 ไมครอน) เพื่อกรองตะกอนดินขนาดใหญ่และเศษตะกอนอื่นๆออก ทำการเตรียมน้ำขุ่นให้ได้ความขุ่นอยู่ในช่วง 10-20 NTU (Nephelometric Turbidity) ก่อนนำไปใช้ในการอนุบาล และมีการให้อาหารในบ่อพักน้ำตลอดเวลา เพื่อให้ทำให้น้ำตกตะกอนข้างล่าง

2.2) อาหาร การให้อาหาร และการจัดการอนุบาล

การอนุบาลลูกปลาบู่หลังจากฟักออกจากไข่อนุบาลต่อในบ่อซีเมนต์ ขนาด $2 \times 2 \times 0.5$ เมตร หลังจากที่ถูกไข่แดงยุบแล้วจึงเริ่มมีการให้อาหารที่มีขนาดเหมาะสมตามช่วงอายุของลูกปลา วันละ 3 ครั้ง 08.00 , 15.00 และ 22.00 น. (ตารางที่ 1) โดยวันที่ 3- 10 จะให้พารามีเซียม วันที่ 7 - 30 วัน จึงให้โรติเฟอร์เป็นอาหาร วันที่ 15 -30 วัน ให้อาทีเมีย วันที่ 25 – 45 วัน ให้ไรแดง และ วันที่ 30-45 วัน ให้ไส้เดือนน้ำ หลังจากการอนุบาลปลาบู่อายุประมาณ 30 วัน ทำการคัดขนาดจะได้ลูกปลาบู่ขนาด 0.8 – 1.5 เซนติเมตร และ อนุบาลต่อด้วยไส้เดือนน้ำ อีก 15 วัน รวมอนุบาลลูกปลาบู่อายุ 45 วัน จะได้ลูกปลาบู่ขนาด 2- 3 ซม. มีการคัดขนาดลูกปลาบู่ทุกๆ 10 วัน เพื่อป้องกันการกินกันเอง (ภาพที่ 5)

ตารางที่ 1 ช่วงระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนอาหารที่ใช้ในการอนุบาลของลูกปลาบู่ ระยะเวลาอนุบาล 60 วัน

อาหาร สำหรับใช้ในการอนุบาล	อายุ (วัน)						
	3-5	5-10	10-20	20-30	30-40	40-60	<60
พารามีเซียม	←→						
โรติเฟอร์		←→					
อาทีเมีย			←→				
ไรแดง				←→			
ไส้เดือนน้ำ						←→	

หมายเหตุ : **พารามีเซียม** กรองด้วยผ้ากรองขนาดเล็ก (30 ไมครอน) และล้างทำความสะอาดก่อนนำไปอนุบาลลูกปลา อายุ 3 - 10 วัน

โรติเฟอร์ (1) กรองด้วยผ้ากรองขนาดเล็ก 2 ชั้น ชั้นที่ 1 ขนาด 80 ไมครอน และผ้ากรอง ชั้นที่ 2 ผ้ากรองขนาด 48 ไมครอน ใช้โรติเฟอร์ขนาดเล็ก ที่ผ่านผ้ากรอง ขนาด 80 ไมครอน และล้างทำความสะอาดก่อนนำไปอนุบาลลูกปลา อายุ 7- 20 วัน

(2) กรองด้วยผ้ากรองขนาดเล็ก 2 ชั้น ชั้นที่ 1 ขนาด 106 ไมครอน และผ้ากรอง ชั้นที่ 2 ผ้ากรองขนาด 48 ไมครอน ใช้โรติเฟอร์ขนาดเล็ก ที่ผ่านผ้ากรอง ขนาด 106 ไมครอน และล้างทำความสะอาดก่อนนำไปอนุบาลลูกปลา อายุ 20- 30 วัน

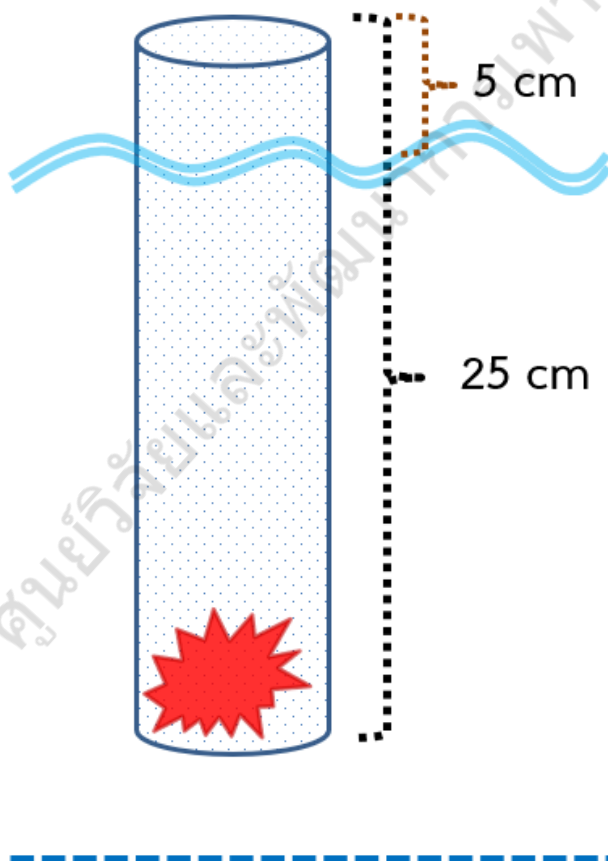
ภาพที่ 5 ลูกปลาอายุ 45 วัน

3) การอนุบาลปลานูขนาด 4-7 เซนติเมตร

ลูกปลาที่ผ่านการอนุบาล อายุประมาณ 80 วัน ได้ลูกปลาขนาด 4 เซนติเมตร (น้ำหนักเฉลี่ย 0.93 ± 0.04 กรัม) (ภาพที่ 6) มาเลี้ยงในกระชังขนาด $50 \times 50 \times 70$ เซนติเมตร จำนวน 50 ตัวต่อกระชัง (ความหนาแน่น 100 ตัวต่อตารางเมตร) ในบ่อซีเมนต์ ขนาด 50 ตัน โดยแขวนกระชังให้มีความสูงของกระชังเหนือระดับน้ำในบ่อ 20 เซนติเมตร การให้อาหารปลา วันละ 2 ครั้ง (เวลา 09.00 น. และ 16.00 น.) วันละไม่น้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ ของน้ำหนักตัว โดยการใช้ตาข่ายพลาสติกแข็ง ขนาดช่องตา 3 มิลลิเมตร ม้วนเป็นทรงกรวย เส้นผ่าศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร สูง 30 เซนติเมตร ใส่ในกระชังทดลอง จำนวน 1 กรวยต่อกระชัง โดยให้มีส่วนที่จมอยู่ในน้ำ 25 เซนติเมตร และอยู่เหนือน้ำ 5 เซนติเมตร ใช้สำหรับใส่ไส้เดือนน้ำ เพื่อป้องกันการครอบครองพื้นที่ให้อาหาร และช่วยกระตุ้นให้ลูกปลามีพฤติกรรมการล่าหาอาหาร (ภาพที่ 7) พบว่าลูกปลาที่นำมาอนุบาลสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเลี้ยงในกระชังและรูปแบบการให้อาหารทำให้ลูกปลาเข้าร่วมกลุ่มกินอาหารที่กรวยตาข่ายพลาสติก (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 6 คัดขนาดลูกปลาบู่ เพื่อนำไปอนุบาลในกระชัง

ภาพที่ 7 อาหารและการให้อาหาร (ใส่เต็อนน้ำ) ในกระชัง

หลังจากการเลี้ยงในกระชัง ระยะเวลา 60 วัน พบว่า ลูกปลาบู่สามารถยอมรับอาหารได้ดี และมีการเจริญเติบโตที่ดี (ภาพที่ 9) โดยมีน้ำหนักสุดท้ายเฉลี่ย 6.81 ± 0.02 กรัม ความยาวสุดท้ายเฉลี่ย 7.84 ± 0.06 เซนติเมตร การเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวัน 0.098 ± 0.001 กรัมต่อตัวต่อวัน และอัตราการรอด 98.7 ± 0.94 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 2)

ภาพที่ 8 อาหารและการให้อาหาร (ใส่ใต้อวนน้ำ) ในกระชัง

ภาพที่ 9 ขนาดของลูกปลาบู่ที่เลี้ยงด้วยใต้อวนน้ำ ระยะเวลา 60 วัน ที่ความหนาแน่น 100 ตัวต่อตารางเมตร

ตารางที่ 2 การเจริญเติบโตของปลาลู่ ขนาด 4 เซนติเมตร ที่เลี้ยงในกระชัง ระยะเวลาอนุบาล 60 วัน

การเจริญเติบโต	ความหนาแน่น (ตัวต่อตารางเมตร)
	100
น้ำหนักเริ่มต้น (กรัม/ตัว)	0.93±0.04
น้ำหนักสุดท้าย (กรัม/ตัว)	6.81±0.02
น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น (กรัม/ตัว)	5.88±0.06
น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น %	634.32±35.89
ความยาวเริ่มต้น (เซนติเมตร)	4.43±0.06
ความยาวสุดท้าย (เซนติเมตร)	7.84±0.06
ความยาวที่เพิ่มขึ้น (เซนติเมตร)	3.50±0.11
การเจริญเติบโตเฉลี่ย ต่อวัน (Average daily gain ADG : (กรัม/ตัว/วัน))	0.098±0.001
อัตราการรอด (Survival rate : SR%)	98.7±0.94

4) การอนุบาลปลาลู่ขนาด 7 เซนติเมตร ด้วยอาหารเม็ดสำเร็จรูป

ลูกปลาลู่ที่ผ่านการอนุบาลด้วยไส้เดือนน้ำในกระชัง ขนาด 7-8 เซนติเมตร นำมาปรับและฝึกให้อาหารเม็ดสำเร็จรูปชนิดเม็ดจม (โปรตีน ร้อยละ 55) เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ พบว่าลูกปลาลู่ มีการยอมรับอาหารเม็ดสำเร็จรูปได้ ประมาณร้อยละ 81.3 (ภาพที่ 10)

ลูกปลาลู่ที่ผ่านการอนุบาลด้วยอาหารเม็ดสำเร็จรูปและมีการยอมรับอาหารแล้ว ปลาขนาด 7 เซนติเมตร (น้ำหนักเฉลี่ย 6.22±0.04 กรัม) (ภาพที่ 11) มาเลี้ยงในกระชังขนาด 50 x 50 x 70 เซนติเมตร จำนวน 50 ตัวต่อกระชัง (ความหนาแน่น 100 ตัวต่อตารางเมตร) ในบ่อซีเมนต์ ขนาด 50 ตัน โดยแขวนกระชังให้มีความสูงของกระชังเหนือระดับน้ำในบ่อ 20 เซนติเมตร การให้อาหารปลาลู่ วันละ 2 ครั้ง (เวลา 09.00 น.และ 16.00 น.) วันละไม่น้อยกว่า 2 เปอร์เซ็นต์ ของน้ำหนักตัว โดยให้อาหารเม็ดชนิดเม็ดจม ขนาด 12 มิลลิเมตร (โปรตีนร้อยละ 55, ไขมันร้อยละ 9, ไฟเบอร์ร้อยละ 1.9, เกลือร้อยละ 8) (ภาพที่ 12)

ภาพที่ 10 ลูกปลาบู่ปรับพฤติกรรมการยอมรับอาหารเม็ดสำเร็จรูป

ภาพที่ 10 คัดขนาดลูกปลาบู่ เพื่อนำไปเลี้ยงด้วยอาหารเม็ดสำเร็จรูปชนิดเม็ดจม

ภาพที่ 11 อาหารเม็ดสำเร็จรูป ชนิดเม็ดจม ขนาด 12 มิลลิเมตร

(โปรตีนร้อยละ 55 , ไขมันร้อยละ 9 , ไฟเบอร์ร้อยละ 1.9 , เถ้าร้อยละ 8)

หลังจากการเลี้ยงในกระชังด้วยอาหารเม็ดสำเร็จรูป ระยะเวลา 60 วัน พบว่า ลูกปลาน้ำจืดสามารถยอมรับอาหารได้ดี และมีการเจริญเติบโตที่ดี (ภาพที่ 9) โดยมีน้ำหนักสุดท้ายเฉลี่ย 16.83 ± 0.91 กรัม ความยาวสุดท้ายเฉลี่ย 10.68 ± 0.22 เซนติเมตร การเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวัน 0.17 ± 0.016 กรัมต่อตัวต่อวัน และอัตราการรอด 100 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 การเจริญเติบโตของปลาน้ำจืด ขนาด 7 เซนติเมตร ที่เลี้ยงในกระชังด้วยอาหารเม็ดสำเร็จรูป ระยะเวลาอนุบาล 60 วัน

การเจริญเติบโต	ความหนาแน่น (ตัวต่อตารางเมตร)
	100
น้ำหนักเริ่มต้น (กรัม/ตัว)	6.22 ± 0.04
น้ำหนักสุดท้าย (กรัม/ตัว)	16.83 ± 0.91
น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น (กรัม/ตัว)	10.61 ± 0.94
น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น %	170.52 ± 16.03
ความยาวเริ่มต้น (เซนติเมตร)	7.89 ± 0.08
ความยาวสุดท้าย (เซนติเมตร)	10.68 ± 0.22
ความยาวที่เพิ่มขึ้น (เซนติเมตร)	2.79 ± 0.23
การเจริญเติบโตเฉลี่ย ต่อวัน (Average daily gain ADG : (กรัม/ตัว/วัน))	0.17 ± 0.016
อัตราการรอด (Survival rate : SR%)	100

หลังจากนั้นจึงเริ่มฝึกให้ลูกปลาอมรับอาหารเม็ดสำเร็จรูปชนิดเม็ดลอยน้ำ ระดับโปรตีน 40 เปอร์เซ็นต์ วันละ 2 ครั้ง ประมาณ 2 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัว จนลูกปลา มีขนาดประมาณ 15 เซนติเมตร น้ำหนักประมาณ 60 กรัม จึงนำไปเลี้ยงในกระชังต่อไป

5) การเลี้ยงปลาในกระชังในแม่น้ำเจ้าพระยา

5.1 การเตรียมกระชัง

การทดสอบการเลี้ยงโดยใช้สถานที่ กระชังเลี้ยงปลาของเกษตรกรในอำเภอบำมอ (คลองโพงผาง) โดยลูกปลาได้จากการเพาะพันธุ์จากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอ่างทอง จำนวนทั้งหมด 210 ตัว (ภาพที่ 12) และมีการฝึกให้กินอาหารเม็ดลอย ระดับโปรตีน 40 เปอร์เซ็นต์ ก่อนการนำไปเลี้ยงในกระชังแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อให้ปลาปรับตัวเข้ากับอาหารเม็ดที่ใช้เลี้ยง

กระชังเลี้ยงปลาในกระชังในแม่น้ำเจ้าพระยา (คลองโพงผาง) โดยการเตรียมกระชัง โครงทำด้วยท่อ PVC กรุด้วยตาข่ายพลาสติก (กว้าง 100 ซม. ยาว 100 ซม. สูง 130 ซม.) พื้นที่กระชังเลี้ยง 1 ตารางเมตร โดยกระชังอยู่สูงจากผิวน้ำ 30 เซนติเมตร ด้านข้างกรุด้วยอวนมุ้งเขียว ขนาด 16 ช่องตา เพื่อป้องกันการหลุดลอยของอาหารที่ใช้ในการเลี้ยง (ภาพที่ 13)

5.2 การเลี้ยง

ทำการเลี้ยงในกระชังที่ความหนาแน่นต่างกัน 3 ระดับ ระดับละ 1 ซ้ำ (ข้อจำกัดเรื่องจำนวนของลูกพันธุ์ปลาที่ใช้) โดยมีชุดการทดลองที่ระดับความหนาแน่นที่ 35 , 70 , 105 ตัวต่อตารางเมตร ทำการสูมน้ำ และชั่งน้ำหนักลูกปลาเฉลี่ยเริ่มต้นเพื่อเลี้ยงในกระชังทดลอง โดยให้อาหารเม็ดสำเร็จรูป ที่ระดับโปรตีน 40 เปอร์เซ็นต์ ร้อยละ 5 ของน้ำหนักตัว วันละ 2 ครั้ง เวลา 08.00 น. และ 16.00 น.

5.3 การวัดการเจริญเติบโต

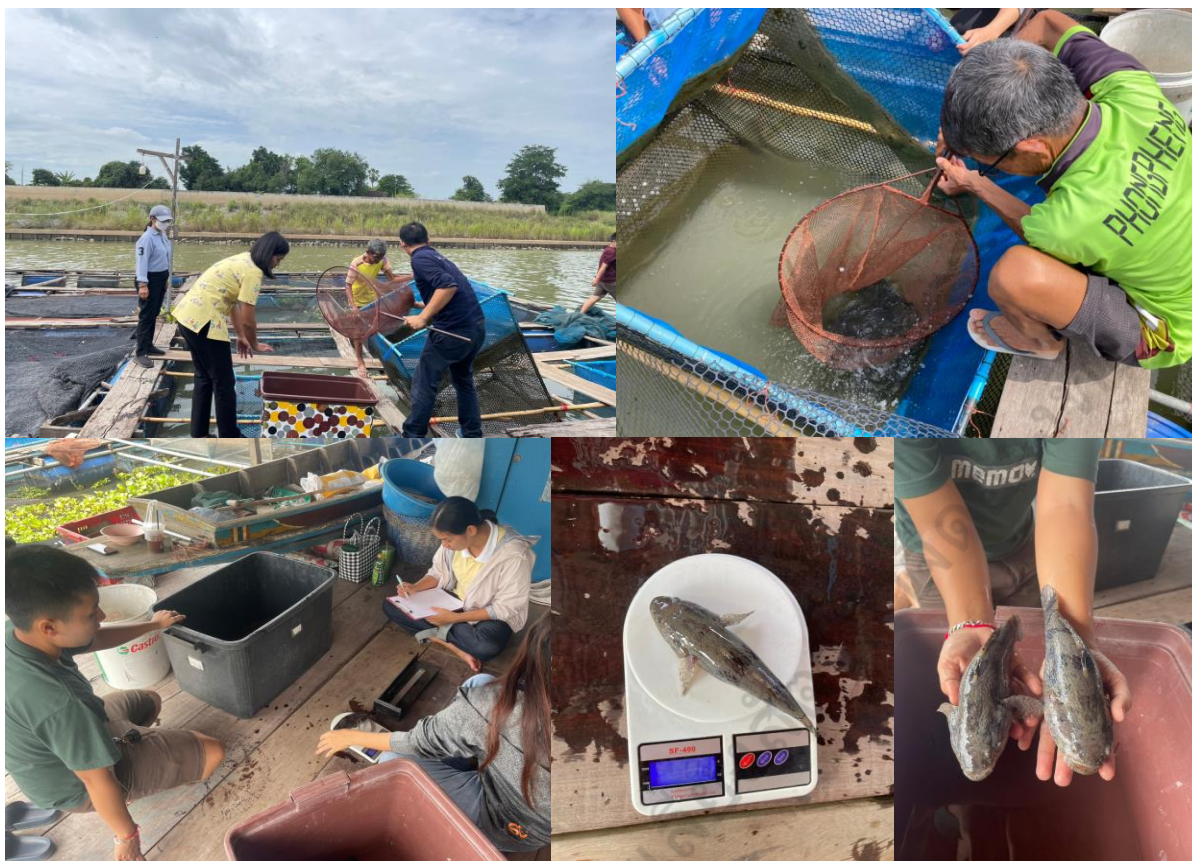
สุ่มชั่งน้ำหนัก วัดความยาวของปลาที่เลี้ยงในกระชังไม่น้อยกว่า 30 เปอร์เซ็นต์ ทุกๆ 30 วัน โดยงดให้อาหารก่อนการชั่งน้ำหนักและวัดความยาว 1 วัน (ภาพที่ 14) และนำข้อมูลน้ำหนัก ความยาว น้ำหนักอาหารที่กิน มาคำนวณเพื่อประเมินการเจริญเติบโตของปลาที่เลี้ยงในกระชังที่มีความหนาแน่นแตกต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ น้ำหนักเมื่อสิ้นสุดการทดลอง (Final Weight FW) , น้ำหนักที่เพิ่ม (Weight Gain WG), ความยาวเฉลี่ย (Average total length ATL) , อัตราการเจริญเติบโตต่อวัน (Average Daily Gain ADG), อัตราการแลกเนื้อ (Feed conversion ratio FCR) , และอัตราการรอด (Survival Rate SR%)

ภาพที่ 12 เตรียมลูกปลาจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอ่างทอง

ภาพที่ 13 เตรียมกระชังสำหรับเลี้ยงปลาบู่ในแม่น้ำเจ้าพระยา (คลองโผงเผง)

ภาพที่ 14 การชั่งน้ำหนัก วัดความยาว ระหว่างการเลี้ยง

5.4 ผลการเลี้ยงปลาในกระชังในคลองโพงเพง

การเลี้ยงปลาในกระชังที่ระดับความหนาแน่นต่างกัน 3 ระดับ 35 , 70 105 ตัวต่อตารางเมตร ระยะเวลา 120 วัน พบว่าน้ำหนักสุดท้าย เฉลี่ยมีค่ามากที่สุดที่ระดับความหนาแน่น 35 , 105 , 70 ตัวต่อตารางเมตร เท่ากับ 194.79 ± 70.06 , 190.88 ± 45.72 และ 156.05 ± 47.15 กรัม ตามลำดับ ความยาวสุดท้าย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่ระดับความหนาแน่น 105 , 35 , 70 ตัวต่อตารางเมตร เท่ากับ 22.16 ± 1.77 , 21.92 ± 1.82 และ 20.67 ± 1.62 ซม. ตามลำดับ การเจริญเติบโตต่อวันพบว่า มีค่ามากที่สุดที่ระดับความหนาแน่น 35 , 105 , 70 ตัวต่อตารางเมตร เท่ากับ 1.01 , 0.97 และ 0.68 กรัมต่อตัวต่อวัน อัตราการแลกเนื้อ มีค่าน้อยที่สุดที่ระดับความหนาแน่น 105 , 35 , 70 ตัวต่อตารางเมตร เท่ากับ 4.98 , 5.23 และ 7.54 ตามลำดับ อัตรารอดสูงที่สุดที่ระดับความหนาแน่น 35 , 105 , 70 ตัวต่อตารางเมตร ร้อยละ 98.09 , 97.14 และ 95.71 ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 การเจริญเติบโตของปลาบูที่เลี้ยงในกระชังในแม่น้ำเจ้าพระยาที่ระดับความหนาแน่นแตกต่างกัน 3 ระดับ ที่ระยะเวลา 120 วัน

growth parameter	density level (m ²)		
	35	70	105
Intital weighth (g/f)	73.09±23.15	74.71±22.82	73.65±25.49
Final weighth (g/f)	194.79±70.606	156.059±47.153	190.88±45.722
Weigth gain (g/f)	121.7	81.34	117.22
Weigth gain %	166.509	108.87	159.15
Intital length (cm)	16.61±1.82	16.73±1.70	16.54±1.85
final length (cm)	21.923±1.827	20.676±1.629	22.162±1.773
length gain (cm)	5.305	3.93	5.617
Average dialy gain ADG : (g/f/d)	1.014	0.678	0.976
Feed convension rate : FCR	5.23	7.54	4.98
Servival rate : SR%	97.14	95.71	98.09

สรุปผลการเลี้ยง

การเพาะพันธุ์และการอนุบาลปลาบู มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องนับจากอดีต ปัจจุบัน ปลาบูสามารถฟักให้ยอรับอาหารเม็ดสำเร็จรูปได้ และพบว่าปลาบูที่ยอรับอาหารเม็ดสำเร็จรูป มีการเจริญเติบโตที่ดี ทำให้ง่ายต่อการจัดการการเลี้ยง เกษตรกรสามารถนำลูกพันธุ์ที่ผ่านการฟักให้รับอาหารเม็ดสำเร็จรูปแล้ว ไปเลี้ยงได้ทั้งรูปแบบการเลี้ยงในบ่อดิน การเลี้ยงในบ่อซีเมนต์ การเลี้ยงในบ่อดิน และรูปแบบการเลี้ยงอื่นๆได้ โดยสามารถนำลูกปลาที่ผ่านการฟักให้รับอาหารเม็ดแล้ว (ขนาด 10-15 เซนติเมตร) ไปเลี้ยงต่อด้วยอาหารเม็ดที่ระดับโปรตีน ไม่น้อยกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ ใช้ระยะเวลาประมาณ 1 ปี จะได้ปลาบูขนาด 300-500 กรัม (ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การจัดการการเลี้ยง และคุณภาพน้ำ)

